

УДК 338.49

Литвиненко А. О.¹, Литвиненко О. Д.²

¹ к.е.н., доцент кафедри підприємництва і готельно-ресторанного бізнесу
Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця

² к.е.н., доцент кафедри маркетингу, менеджменту та торгівельного підприємництва

Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТАРТАП ЕКОСИСТЕМИ ЄВРОПИ

В останні роки в екосистемі Європи спостерігається сплеск кількості стартапів. Незважаючи на цю прискорену діяльність, європейські стартапи все ще відстають у досягненні успішних результатів на пізніх стадіях у порівнянні з іншими стартовими екосистемами.

Метою даного дослідження є вивчення тенденцій й викликів, що впливають на екосистеми, та основних проблем, з якими стикаються підприємці.

В сучасний час у Європі генерує 36 відсотків усіх офіційно фінансованих стартапів. Екосистема Європи була менш ефективною, ніж екосистема США, перетворюючи стартапи у успіхи на пізніх стадіях. Європейські стартапи мали на 30 відсотків менше шансів прогресувати до успішного результату у порівнянні зі стартапами, які залучили фінансування у США [1].

Європейська стартова екосистема значно розвинулась за останні п'ять років, оскільки держави активно прагнули сприяти підприємству, але стартапи, запущені в Європі мають постійно нижчі загальні показники успіху та демонструють менший прогрес на всіх стадіях розвитку порівняно з США. Європейські компанії частіше зупиняються після збору коштів, тобто вони просто не переходять до наступного етапу фінансування. Це може впливати на зацікавленість венчурних капіталістів, для яких діяльності з прибутком недостатньо.

Європа відкрила свої ринки, але це все ще сукупність десятків різних країн зі своїми мовами, культурами та урядами. Наприклад, поведінка споживачів різниться залежно від країни, що може вимагати перебудови брендів для окремих ринків. Канали розподілу та збуту можуть бути не менш складними. Навіть лише розміщення мов та методів оплати вимагає більших вкладень в часі розробника, ніж це зазвичай потрібно для запуску в США.

Культурні цінності відіграють свою роль. Європейські стартапи стикаються з набагато більшим тиском ніж стартапи в Сполучених Штатах, де невдача в минулому, як правило, розглядається як почесний знак (або

принаймні як досвід, важливий для отримання уроків, необхідних для остаточного успіху).

У той же час, значно менша кількість провідних технологічних компаній та успішних стартапів в Європі зменшує кількість досвідчених керівників та інших талантів, які мають практичний досвід у створенні компаній. Тип оперативних знань, що походить від глибокого досвіду запуску та виходу успішних стартапів, є ключовим для масштабування компаній на пізніх стадіях.

Інноваційні «суперхаби» не настільки щільні ресурсами, як у Сполучених Штатах. Такі суперхаби, як Силіконова долина та Нью-Йорк, які мають високу концентрацію підприємців, технічних талантів та інвесторів, зіграли дуже важливу роль у успіху стартап екосистеми.

Незважаючи на те, що умови покращуються, виклики, що стоять перед початковою екосистемою Європи, залишаються значними. Для їх подолання слід врахувати, зокрема, три ключові сфери. Першим серед них є гармонізація та формування активної політики. Європа могла б продовжувати впорядковувати свої нормативні рамки, які залишаються складними для стартапів, щоб вони могли легко орієнтуватися. Подібним чином можна також переглянути нову правову базу, щоб дозволити європейським стартапам залучити та зберегти необхідний для розвитку стартап екосистеми і масштабувати нові компанії. В основі всього цього може лежати бачення, яке спрямоване як на захист існуючих сильних сторін Європи, так і на побудову та підтримку областей потенційного зростання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Офіційний сайт McKinsey & Company. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/technology-media-and-telecommunications/our-insights/europes-start-up-ecosystem-heating-up-but-still-facing-challenges>.
2. Офіційний сайт McKinsey & Company. URL: <https://www.mckinsey.com/business-functions/mckinsey-digital/our-insights/building-a-start-up-innovation-ecosystem-a-conversation-with-jardine-mathesons-anne-oriordan-and-michael-poon>.
3. Lytvynenko A. O. Process development of venture business attraction to the development of industrial enterprises. *Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво»*. 2019. № 5. С. 110–116.
4. Lytvynenko A. O. Technologies developing critical thinking modern entrepreneur. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. № 5 (116). С. 60–65.